

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Президент Х.В. Хачатурян
Наказ № 191 від «21» 08 2020 р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО РОЗРОБКИ, СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОГО
ПЛАНУ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Методичні рекомендації щодо розробки, структури та змісту навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти (далі – Методичні рекомендації) регламентують порядок формування, затвердження та впровадження навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти.
- 1.2. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» прийом на навчання до закладів вищої освіти проводиться за спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до Переліку галузей знань та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266.
- 1.3. Планування освітнього процесу в закладі вищої освіти здійснюється на основі навчальних планів і графіка освітнього процесу. З метою конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік з урахуванням умов навчання на відповідному курсі (році навчання) складається робочий навчальний план.
- 1.4. Навчальний план – це нормативний документ закладу освіти, який розробляється на підставі освітньо-професійної програми за кожною спеціальністю (спеціалізацією) і містить відомості про спеціальність, кваліфікацію, нормативний термін навчання, графік освітнього процесу, розділи теоретичної, практичної підготовки, обов'язкові та вибіркові компоненти, визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, дані про кількість і форми семестрового контролю, підсумкову атестацію, загальний бюджет навчального часу на весь нормативний термін навчання та його поділ на час навчальних занять та час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти.
- 1.5. Навчальний план є однією зі складових освітньо-професійної програми, яка розробляється відповідно до розроблених та затверджених стандартів вищої освіти. До затвердження в установленому порядку стандартів вищої освіти ЗВО, які мають ліцензію при розробленні освітньо-професійних програм, можуть бути використати затверджені галузеві стандарти підготовки фахівців в якості орієнтовних з урахуванням змін у законодавстві та вимог Національної Рамки кваліфікацій.
- 1.6. Навчальний план затверджується керівником закладу освіти, засвідчується печаткою (у правому верхньому куті навчального плану). Відповідальність за якість розробленого навчального плану, його відповідність стандартам вищої освіти (за умови їх затвердження) покладається на керівника закладу освіти.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Основними структурними елементами навчального плану є:

- загальні реквізити;
- графік освітнього процесу;
- навчальний план.

Загальні реквізити:

- повна назва закладу освіти, галузі знань, спеціальності, освітньо-професійної програми (спеціалізації за наявності), а також форма навчання;
- термін навчання;
- на базі якої освіти проводиться підготовка здобувачів, а також кваліфікація.

3. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

Навчальний план формується відповідно до освітньої програми відповідної спеціальності.

Обсяг освітньої програми/навчального плану становить: для фахового молодшого бакалавра – 120–180 кредитів; для бакалавра – 240 кредитів; для магістра – 120 кредитів (із розрахунку 1 кредит – 30 годин, 1 рік – 60 кредитів).

Орієнтовно кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС (денна форма навчання) для здобувачів ступеня бакалавра може становити від 50% до 33%. При цьому важливо зважати, що кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятись залежно від галузі знань та спеціальності: підготовка у сфері природничих наук, інженерних спеціальностей тощо потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, у той час при підготовці студентів за спеціальностями соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу студента. При цьому включення до навчальних планів так званих «позакредитних дисциплін» не передбачене Законом України «Про вищу освіту».

Заняття з фізичної культури в спортивних секціях можуть бути організовані як факультативи (тобто за бажанням студентів; у загальне число кредитів ЄКТС і до навчальних планів не включаються, форм підсумкового контролю не мають). Через факультативи (повністю чи частково) може плануватися й вивчення англійської мови.

Навчальним планом для певної спеціальності має визначатися перелік обов'язкових дисциплін (максимум — 75% від загального обсягу кредитів ЄКТС). Загальний обсяг вибіркового дисциплін має складати не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС. Серед вибіркового дисциплін навчальним планом може встановлюватися перелік професійно-

орієнтованих дисциплін на вибір для певної спеціальності. Нормативна частина змісту містить цикл загальної підготовки (базові дисципліни) та цикл професійно-орієнтованої та практичної підготовки). Розподіл аудиторних годин повинен бути обґрунтованим, рекомендованим кафедрами в залежності від змістового наповнення програми. Теоретичні курси повинні містити більше лекцій і менше семінарських (практичних) занять. Дисципліни практичного спрямування містять більшу кількість годин на практичні заняття. План повинен містити дані про кількість тижнів у кожному семестрі, в добутку з кількості годин на тиждень маємо обсяг аудиторних годин.

Назва і зміст дисциплін нормативної частини повинен відповідати програмним результатам навчання, закладеним в матриці ОП.

Кількість навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових з урахуванням практик) повинна бути до 16-ти на рік та, відповідно, до 8 на семестр. Дисципліни, які становлять основу засвоєння фахових компетентностей, бажано завершувати іспитом. Дисципліни, які доповнюють основні фахові дисципліни, можуть завершуватись заліком. Допускається мати в навчальному плані більше 8 дисциплін, у разі необхідності мати дисципліни, які вивчаються протягом декількох семестрів з проміжним модульним контролем. Таким чином, середній обсяг годин з однієї навчальної дисципліни становить: $60 \text{ кредитів} / 16 = 4 \text{ кредити ЄКТС}$. Оптимальний обсяг однієї обов'язкової навчальної дисципліни на семестр має становити 5–6 кредитів ЄКТС.

Курсова робота чи курсовий проект, що мають міждисциплінарний характер, можуть виділятися окремою позицією в навчальному плані (орієнтований обсяг – 3 кредити ЄКТС) та враховуватися в число 16 дисциплін на рік.

Підсумкова атестація проставляється в навчальний план із розрахунку 1 контроль – 1 кредит (30 годин).

Практична підготовка розраховується як кількість годин на тиждень відповідно до контактних годин, відображених в навчальному плані. 1 тиждень – кількість контактних годин/30 годин.

Навчальний план повинен містити на титульному аркуші: відомості про назву ОП, галузь знань, спеціальність, спеціалізацію (за наявності), освітній або освітньо-науковий рівень, кваліфікацію, нормативний термін навчання, графік освітнього процесу (розподіл на 52 тижні, канікули не менше 8 тижнів), схвалення ВР університету; на другому аркуші: розділи теоретичної, практичної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін (навчальні курси, практики із вказаними кредитами ЄКТС і навчальними годинами) блок вибіркових навчальних дисциплін (можуть бути представлені загальною кількістю годин, розподілених по семестрах з відповідними формами контролю), дані про кількість і форми семестрового контролю, підсумкової атестації, загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час та час, відведений на самостійну навчальну роботу, а також поділ бюджету

аудиторного навчального часу за окремими формами занять з кожної навчальної дисципліни та за весь термін навчання загалом. Факультативні курси повинні містити форми контролю. Дані, представлені у зведених таблицях на третьому аркуші навчального плану, повинні збігатися з даними самого розподілу в навчальному плані.